

Kontroll av försäljning av träskyddsbehandlat virke i Skåne län

Länsstyrelsen och
kommunerna i Skåne län

www.m.lst.se

Miljöenheten
Skåne i utveckling 2002:13

ISSN 1402-3393

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

LÄNSSTYRELSEN
OCH KOMMUNERNA
I SKÅNE LÄN

Kontroll av försäljning av träskyddsbehandlat virke i Skåne län

- ett länsprojekt inom ramen
för samordnad kemikalietillsyn.

Rapport för 2001

Titel: Kontroll av försäljning av träskyddsbehandlat virke i Skåne län - ett länsprojekt inom ramen för samordnad kemikalietillsyn. Februari 2002.

Författare: Jolanta Green, Industrifunktionen, Länsstyrelsen i Skåne län
Jenny Nilsson, Miljö och hälsoskyddskontoret i Kristianstad
Stefan Fahlstedt, Miljökontoret i Helsingborg

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöenheten
205 15 MALMÖ
Tfn: 040- 25 20 17

Copyright: Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källa

ISSN: 1402-3393

Upplaga: 100 ex

Tryckeri: Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö

Papper: Miljömärkt

SAMMANFATTNING

Träskyddsmedel skall skydda virket mot röta och insektsangrepp och räknas därmed som bekämpningsmedel. Medlen kan innehålla ämnen som arsenik, krom, kreosot och koppar. Vart och ett av dess ämnen kan vara skadliga för människors hälsa och miljö.

I Kemikalieinspektionens föreskrifter finns bestämmelser som reglerar hanteringen av träskyddsbehandlat virke. Enligt dessa är användaren skyldig att noga överväga behovet av träskydd. De som säljer träskyddsbehandlat virke skall märka virket med information om bl a begränsningar i användandet enligt föreskrifterna, verksamma beståndsdelar i träskyddsmedlet, hälsorisker vid bearbetning och hantering samt åtgärder för omhändertagande av avfall från virket.

Under våren/sommaren 2001 har inspektörer vid miljöförvaltningar i 20 skånska kommuner genomfört en tillsynskampanj riktad mot återförsäljare och större hanterare av träskyddsbehandlat virke i länet.

Syftet med projektet var att öka kunskaperna om riskerna med användningen av träskyddsbehandlat virke. Syftet har uppnåtts bl a genom kontroller av att det virke som finns till försäljning är märkt enligt föreskrifterna samt genom information till användarna om deras ansvar.

Ca 3 000 stycken informationsbroschyrer har skickats av Länsstyrelsen till kommunerna för vidare spridning till tänkbara virkeshanterare. Broschyrerna innehöll information om träskyddsmedlens miljö- och hälsoeffekter samt de bestämmelser som finns gällande hantering av träskyddsbehandlat virke.

Tillsynsbesök har under 2001 gjorts hos 76 återförsäljare i Skåne län. Brister avseende bl a märkningens tydlighet samt förvaringen av virket konstaterades vid dessa besök. Visa av försäljningsställena återbesöktes. Resultatet visade att märkningen förbättrats på de flesta av återbesökta försäljningsställena. Fler av återförsäljarna planerar att bygga tak eller flytta in virket i befintlig byggnad. På detta sätt minskar risken för att impregneringsmedlen via dagvattenbrunnar når recipienten.

Samordningsgruppen för kemikalietillsyn i Skåne län anser att projektet bidragit till ökad kunskap och medvetenhet hos återförsäljarna och därmed även ökad tydlighet i den information användarna erhåller.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<i>Innehållsförteckning</i>	<i>0</i>
<i>Inledning</i>	<i>1</i>
<i>Träskyddsmedel</i>	<i>2</i>
<i>Träskyddsklassificering</i>	<i>3</i>
<i>Alternativ till träskyddsbehandlat virke</i>	<i>4</i>
<i>Gällande bestämmelser</i>	<i>5</i>
Överblick	5
Bestämmelser för hantering av träskyddsbehandlat virke, KIFS (1998:8)	5
Överlåtelse av färdiga snickerier som har behandlats med träskyddsmedel	8
Förvaring av träskyddsbehandlat virke	8
Avfall	8
Ansvar	8
Miljösanktionsavgifter	8
Exempel på märkning enligt §36	9
Skyldigheter hos handelspersonal	10
Kunskapskrav	10
Försiktighetsprincipen	10
Utbytesprincipen	10
<i>Projektets uppläggning</i>	<i>11</i>
Organisation	11
Tillsynspaket	11
Informationsinsatser	11
<i>Genomförande och Resultat</i>	<i>12</i>
Statistik - Virke	13
Statistik – Träskyddsbehandlade snickerivaror	14
Uppföljning och tidsåtgång	14
Sammanställning av miljöinspektörernas synpunkter mm	14
<i>Diskussion och Slutsatser</i>	<i>19</i>
Slutsatser	19
<i>Referenser</i>	<i>21</i>
<i>Bilaga 1 - Sammanställning av samtliga svar avseende statistikuppgifter</i>	<i>22</i>
<i>Bilaga 2 - Projektbeskrivning</i>	<i>23</i>

INLEDNING

I början av 1970-talet ökade impregneringen av sågat och hyvlat virke i Sverige drastiskt. Under följande tjugo år har totalt fem miljoner kubikmeter impregnerat virke producerats för hemmamarknaden. Impregnerat trallvirke har blivit en vanlig annonsvara hos trävaruhandeln.

Traditionella träskyddsmedel, såsom CCA-medel (koppars/krom/arsenik) har använts i landet sedan början på 40-talet. Sedan många år tillbaka räknas träskyddsmedel som bekämpningsmedel och ska vara registrerade hos Kemikalieinspektionen för att få användas. Användaren är därför skyldig att noga väga behovet av träskydd. Att sälja träskyddsbehandlat virke utan att märka det med föreskriven information är förbjudet.

Inom ramen för samordnad kemikalietillsyn i Skåne län bildades hösten år 2001 en arbetsgrupp i syfte att genomföra en länsomfattande informations- och tillsynskampanj i enlighet med bestämmelser om träskyddsbehandlat virke.

Under våren/sommaren 2001 har inspektörer vid miljöförvaltningar i 20 skånska kommuner genomfört en tillsyns- och informationskampanj riktad mot återförsäljare och större hanterare av träskyddsbehandlat virke i länet.

Resurser för kemikalietillsyn i kommunerna varierar och utan samverkan tenderar skillnaderna i vad som uträttas i länet bli allt för stora. Gemensamma insatser i länet för att informera om och kontrollera kemikalier regler ger större förutsättning för att bli förhindra felaktig överlåtelse av träskyddsbehandlat virke. Vinsterna med samordning av tillsynen är en värdefull kunskapsförmedling. Det behövs utveckling av rutiner för att erhålla en effektiv kemikalietillsyn i länet.

För att minska användningen av träskyddsmedel, till exempel arsenik, krom och kreosot, måste konsumtionsmönstret ändras. Därför är det viktigt att reglerna för användning av träskyddsbehandlat virke når fram till konsumenten.

Syftet med kampanjen var framförallt:

att öka kunskaperna hos återförsäljare och användare om riskerna med användningen av träskyddsbehandlat virke,

att kontrollera att det virke som finns till försäljning är märkt enligt föreskrifterna,

att kraven som ställs på försäljaren att lämna information till kunderna efterlevs samt

att informera om vilket ansvar användaren har.

TRÄSKYDDSMEDEL

Träskyddsmedel ska skydda virket mot röta och insektsangrepp. De hänförs därför till bekämpningsmedel och ska därmed vara godkända av Kemikalieinspektionen för att få användas. Nedan beskrivs några av de ämnen som kan ingå i kemiska träskyddsmedel. Vart och ett av dessa kan vara skadliga för hälsa och miljö.

Arsenik kan framkalla cancer och är akutgiftigt. Det är även mycket giftigt för alger. Halterna i många svenska vatten är höga och över de nivåer som visat sig skada alger. [3]

Koppar är mycket giftigt för vattenlevande växter och djur. Halterna i ytvattnet i Sverige är ibland över skadlig nivå. Kopparföreningar är dessutom bioackumulerande, dvs. de ansamlas i kroppens vävnader. [3]

Kreosot är en blandning av flera hundra olika ämnen, flera av dem har visat sig cancerframkallande vid djurförsök. Kreosot irriterar huden och kan ihop med solljus ge besvärliga allergiska hudreaktioner. Det är bioackumulerande och mycket giftigt för vattenlevande växter och djur. [3, 2]

Krom kan framkalla cancer, påverka arvsmassan och ge kontaktallergi. Det är bioackumulerande och är mycket giftigt för vattenlevande växter och djur. [3]

Tebukonazol är giftigt för vattenlevande djur och växter och har gett fosterskador i djurförsök. [3]

Det finns krav på att kemikalierna skall vara fixerade i träet och att ytan skall vara torr när virket säljs. Det finns dock alltid en risk att utlakning av ämnena sker till omgivningen vid användning av virket. Genom användning av impregnerat virke har 14 500 ton arsenik förts in i det svenska samhället sen år 1900. Med en bruksperiod på 30 år finns fortfarande 8000 ton kvar i samhället. Undersökningar av CCA-impregnerat virke visar på en förlust av 25 % av arsenikinnehållet under virkets användning. Den årliga lakningen av arsenik från impregnerat virke, som används i Sverige, beräknas till 200 ton per år. Detta är ungefär dubbla mängden jämfört med det naturliga bakgrundsflödet i Sverige. Omkring 4000-4500 ton har blivit avfall vars öde i stort sett är okänt. [5]

Undersökningar har utförts där sand från sandlådor byggda av träskyddsbehandlat virke har analyserats. Dessa undersökningar har visat på att koppar, krom och arsenik läcker ut, men i mycket liten grad. Halten arsenik är så låg att det inte är någon risk för akut förgiftning, även risken för lättare besvär är låg. [4] Det ska dock påpekas att all exponering av farliga ämnen för barn är oönskad då denna kan innebära okända synergi- och långtidseffekter. Tillfällen då barn kommer i kontakt med farliga ämnen ska i största utsträckning begränsas.

När det gäller kreosot sker ingen fixering till virket utan ämnena finns tillgängliga på ytan, särskilt när det är varmt och virket "svettas". Detta gör det mycket olämpligt att använda kreosotimpregnerat virke i anslutning till bostäder eller platser där barn vistas. [3]

TRÄSKYDDSKLASSIFICERING

Nordiska Träskyddsrådet har en teknisk klassificering av träskyddsbehandlat virke, se tabell 1. Klassificeringen ger bara en fingervisning om effektiviteten och hållbarheten hos de olika impregneringarna. Träskyddsklasserna är inte relaterade till miljö- och hälsoriskerna med det behandlade virket och anger inte heller vilken användning som är lämplig ur risksynpunkt. [2]

Tabell 1. Träskyddsklasser [2, 1]

Klassindelning		Vanligt förekommande impregneringsmedel
M	Virke för användning i havsvatten	CCA (Koppar, krom, arsenik) och kreosot
A	Virke för användning i kontakt med mark och vatten	CCA (Koppar, krom, arsenik), kreosot, CCP (Koppar, krom, fosfor), CCB (Koppar, krom, bor)
AB	Virke för användning ovan mark	Propikonazol, tebukonazol samt olika bor, jod, och kopparföreningar
B	Virke för användning ovan mark i färdiga snickerier	Propikonazol, tebukonazol

Nedanstående tabell anger några vanliga träskyddsmedel och respektive användningsområde enligt Kemikalieinspektionens godkännande.

Tabell 2. Exempel på träskyddsmedel och dess användningsområden [2]

Typ av träskyddsmedel	Appliceras genom	Tillåtet användningsområde
Kreosot	Tryckimpregnering	Mot röta i trä som ska användas i yrkesmässig verksamhet till järnvägssyll eller som grundvirke till linjebyggnad eller marina anläggningar
CCA (Koppar, krom, arsenik) CCP (Koppar, krom, fosfor) CCB (Koppar, krom, bor) Koppar/bor/HDO	Tryckimpregnering	Mot röta i trä som ska användas i varaktig kontakt med mark eller vatten, som behöver ha ett långvarigt skydd. CCA är godkänt även mot insekter och marina organismer
Koppar/bor/tebukonazol Propikonazol/ tebukonazol/IPBC	Vacuumimpregnering	Mot röta i trä, som ska användas ovan mark Mot röta i färdigbehandlade träkomponenter

ALTERNATIV TILL TRÄSKYDDSBEHANDLAT VIRKE

Många gånger kan man helt undvika kemikalieimpregnerat virke genom att välja en annan konstruktionslösning, där träet inte blir lika utsatt för fukt, eller genom att använda andra fukttåliga material med jämförelsevis bättre miljöegenskaper. Nedan följer några exempel på alternativ till träskyddsbehandlat virke.

Värmebehandling: Metoden innebär att trä med låg beständighet mot röta (t.ex. björk, poppel eller ask) höjs till högsta beständighetsklass (samma som obehandlad teak) genom att träet under kontrollerade förhållande under ca 7 timmar upphettas till 230-270 °C. [1]

Fuktavvisande skydd: Det minst miljöstörande träskyddet är rå linolja utan tillsatser. Bestrykning med oljan tillsammans med ett konstruktivt träskydd (t.ex. genom snedsågning av stolptoppar) ger extra god hållbarhet. [1]

Konstruktivt träskydd: Genom att utforma konstruktionen så att t ex ändträet inte utsätts för fukt eller så att regn och vattenstänk undviks på virket eller framför allt, genom att inte använda trä i direkt kontakt med mark eller vatten, kan virket klara sig från angrepp betydligt längre än annars. Vid anläggning av t ex plank bör ändträet upptill förses med fuktskydd, t ex ett litet snedtak. I stället för att placera stolpen direkt i marken kan den fästas i ett fästjärn av förzinkat stål, som i sin tur är ingjutet i en betongplint i marken. [1]

Virke med naturlig motståndskraft: Lärk, ek och teak är några exempel på träslag som har visat sig ha hög beständighet mot röta [1]. Vid val av tropiska träslag skall man se till att det är FSC-märkt, dvs certifierat av Forest Stewardship Council, som verkar för ett miljöanpassat, samhällsnyttigt och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar.

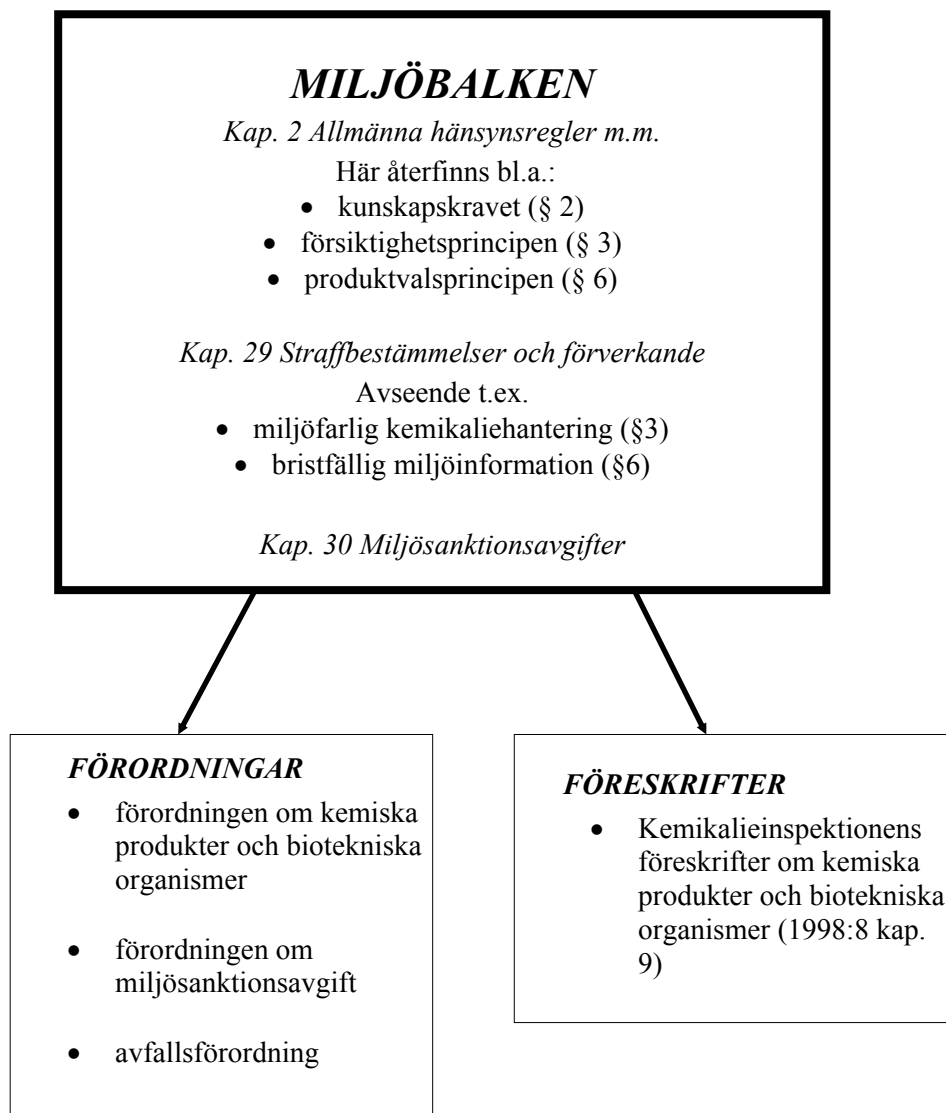
Om man ändå väljer träskyddsbehandlat virke måste träskyddsmedlets effektivitet och långtidsverkan stå i rimlig proportion till den förväntade livslängden på det man använder virket till. En konstruktion som man vet kommer att bli kortlivad av andra skäl än röta behöver inget avancerat rötskydd.

GÄLLANDE BESTÄMMELSER

Överblick

Uppställning i figur 1 är ett försök att skapa överblick över några av de lagar och förordningar som närmast berör träskyddsbehandlat virke och dess hantering

Figur 1. Överblick över bestämmelser gällande träskyddsbehandlat virke.

Bestämmelser för hantering av träskyddsbehandlat virke, KIFS (1998:8)

Närmare bestämmelser som reglerar hanteringen av träskyddsbehandlat virke återfinns i kemikalieinspektionens föreskrifter (1998:8) om kemiska produkter och biotekniska organismer kapitel 9, §§ 28-38.

§ 28 **Definition.** Beteckningen träskyddsbehandlat virke avser alla typer av trämaterial (t.ex. rundvirke, sågat virke, laminat eller träbaserade skivmaterial) som behandlats med bekämpningsmedel i träskyddssyfte.

§§ 29 – 31 Gäller krav på fixering, utlämning från behandlingsanläggning samt krav på yttorrhet och berör framför allt den som bedriver yrkesmässig träskyddsbehandling.

Begränsningar i användningen

§ 32 ”Den som använder träskyddsbehandlat virke skall **noga överväga behovet** samt vid konstruktion och virkesval se till att användningen leder till **så liten belastning** på hälsa och miljö **som möjligt.**”

Kommentar: Här gäller försiktighets- och produktvalsprinciperna enligt miljöbalkens kap.2. Kan man använda virke behandlat med mindre farliga träskyddsmedel ska man göra detta. Kanske kan man istället helt undvika träskyddsbehandlat virke genom att välja en byggnadsteknik så att man förebygger risken för fuktproblem. Eller kanske man kan använda material som stål eller betong eller träslag som lärk, ek eller teak.

§ 33 ”Virke som behandlats med bekämpningsmedel som innehåller **arsenik- eller kromföreningar** får endast användas när det behöver ha ett **långvarigt skydd**

- 1 där det är nergrävt eller på annat sätt fast anbringat i varaktig kontakt med fuktig mark eller vatten.
- 2 i bryggdäck och andra marina anläggningar
- 3 i fast anbringade säkerhetsanordningar till skydd mot olycksfall
- 4 där det blir svårutbytbart efter inbyggnad i fukthotad miljö, t.ex. i syllar på plintar och betongplattor, i bottenbjälklag och liknande inbyggnadsdelar. **All annan användning av sådant virke är förbjuden.**”

Kommentar: Det alltså förbjudet att använda arsenik- eller kromimpregnerat virke i trädgårdsmöbler, trallar utan direkt markkontakt eller i torr miljö, huspaneler, dörrar etc.

§ 34 Innan 30 år har gått efter impregneringen, får virke som behandlats med bekämpningsmedel, som innehåller **kreosot**, endast användas i yrkesmässig verksamhet till järnvägssyll eller som rundvirke till linjebyggnad eller marina anläggningar.

Därefter får virket återanvändas också i annan än yrkesmässig verksamhet, men endast för sådana ändamål, som anges i § 33, p.1 och 2.

Kommentar: Bestämmelserna innebär att kreosotimpregnerat virke inte heller efter 30 år får användas till lekställningar, bänkar, trädgårdsmöbler eller liknande. Kreosotbehandlat virke fortsätter att ”läcka” så att det är olämpligt att kanta t.ex. ett grönsaksland långt efter att de 30 åren gått.

§ 35 Träskyddsbehandlat virke får inte yrkesmässigt saluhållas eller överlåtas för sådana ändamål som enligt dessa föreskrifter är otillåtna.

Kommentar: Lagen ger således försäljaren ansvar att se till att kunden får rätt typ av virke! Det innebär försäljare helst borde ta reda på vad kunden har tänkt använda virket till och rekommendera lämpligare alternativ när det är befogat. Eftersom det kanske inte är helt möjligt finns krav på skriftlig information. Även marknadsföringen av träskyddsbehandlat virke och dess produkter måste överensstämma med föreskrifterna.

Information vid överlåtelse

§ 36 Den som yrkesmässigt överlåter träskyddsbehandlat virke skall **lämna skriftlig information** om

- 1 de begränsningar i användningen som enligt 32-34 §§ gäller för virket (behov av träskydd, markkontakt etc. speciellt för virke behandlat med arsenik- eller kromföreningar),
- 2 vid vilken anläggning träskyddsbehandlingen utförts,
- 3 vilka verksamma beståndsdelar som ingår i träskyddsmedlet,
- 4 vilken bearbetning virket är lämpligt respektive olämpligt för,
- 5 hälsorisker vid bearbetning och annan hantering av virket,
- 6 lämpliga skyddsåtgärder,
- 7 åtgärder för omhändertagande av avfall från virket.

Kommentar: Ett stort antal människor kommer i kontakt med träskyddsbehandlat virke. För att kunna hantera virket säkert, behöver de åtminstone den information som föreskrivs. Även arbetsgivare behöver information, så att de kan förebygga att anställda utsätts för ohälsa. Informationen är också viktig för att användarna ska veta hur uttjänt träskyddsbehandlat virke ska tas om hand.

§ 37 Den **information** som avses ovan i § 36 skall finnas **på varje** virkesbunt.

§ 38 Där träskyddsbehandlat virke saluhålls för avhämtning **utan att vara buntat** skall den **information** som avses i 36 § finnas på **anslag vid virket**. Dessutom skall blad med information finnas kostnadsfritt tillgängliga för den som hämtar virke.

Kommentar: Man kräver inte märkning på varje trästycke, men anslagen vid virket ska vara så tydliga, att det inte kan missförstås, hur varje enskilt trästycke är behandlat!

Överlåtelse av färdiga snickerier som har behandlats med träskyddsmedel

Märkningsplikten i träskyddsföreskrifterna gäller inte vid försäljning av färdiga snickerivaror. Av 14 kap 8 § Miljöbalken och 3 § Förordningen om kemiska produkter och biotekniska organismer följer dock en skyldighet att lämna produktinformation även i sådana fall. Snickerivaror behandlas ofta med samma typ av bekämpningsmedel som används för virke därför kan produktinformation lämpligen utformas med ledning av 36 § i träskyddsföreskrifterna (KIFS 1998:8, 9 kap).

Förvaring av träskyddsbehandlat virke

Enligt de allmänna hänsynsregler, som miljöbalken bygger på, bör allt träskyddsbehandlat virke, som förvaras utomhus, förvaras under tak (försiktighetsprincipen 2 kap. 3 §). Avsikten är att minska risken för att impregneringsmedel ska nå dagvattenbrunnar och sprida sig i naturen.

Avfall

Från och med den 1 januari 2002 klassas **träavfall som innehåller farliga ämnen** (EWC 17 02 04*, 19 12 06* och 20 01 37*) som farligt avfall. Detta innebär att virkesavfall som innehåller farliga ämnen ska omhändertas separat, som farligt avfall, och aldrig blandas med annat avfall. Företag som hanterar (t ex flisar, mellanlagrar, transporterar, deponerar eller förbränner) vissa typer av impregnerat virke måste efter årsskiftet ha tillstånd eller gjort anmälan beroende på verksamhetens art och omfattning.

Ansvar

Bestämmelser om ansvar finns i miljöbalken, 29 kap, 3 §, avseende miljöfarlig kemikaliehantering och 6 § avseende bristfällig miljöinformation. Straffskalan går från böter till fängelse upp till två år (8 §).

Miljösanktionsavgifter

Enligt förordningen om miljösanktionsavgifter (1998:950) ska miljösanktionsavgift betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet:

- Överlåter träskyddsbehandlat virke utan att föreskriven information finns på buntarna (Kemikalieinspektionens föreskrifter om kemiska produkter och biotekniska organismer (KIFS 1998:8), kap. 9, §§ 36 o 37)
- Överlåter träskyddsbehandlat virke som inte är buntat utan att det på anslag vid virket finns information om de begränsningar i användningen som enligt särskilda föreskrifter gäller för virket (KIFS 1998:8 kap. 9, §§ 36 o 38).

Avgiftsbeloppet (som tillfaller staten) är 5000 kr för vardera förseelsen.

Exempel på märkning enligt §36

Virket tillverkat av: Impregneringsanläggningens namn
Kvalitetskontrollerat impregnerat virke enligt SS-EN 351-1 och NTR Dokument nr 1:1998.

Användning av virket regleras i Kemikalieinspektionens föreskrifter, KIFS 1998:8

Impregneringen står under kontroll av SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut.

Mark och/eller Vatten

FÄRGKOD: VIT MÄRKNING PÅ ÄNDTRÄ

Användningsområde och begränsningar i användningen

Då du väljer träskyddsbehandlat virke gäller produktvalsprincipen, vilken innebär att du är skyldig att välja den konstruktion och det material som leder till så liten belastning på hälsa och miljö som möjligt

Detta virket innehåller krom och arsenik och får därför endast användas då det krävs ett långvarigt skydd i konstruktionsdelar

- fast anbringade i varaktig kontakt med fuktig mark eller vatten
- i bryggdäck och andra marina anläggningar
- i fast anbringade säkerhetsanordningar till skydd mot olycksfall
- där det blir svårutbytbar efter inbyggnad i fukthotad miljö

All annan användning är förbjuden.

Virket är impregnerat med träskyddsmedlet:

Rentokil CCA typ C 60 (Kemls reg.nr. 4020) som innehåller koppar, krom och arsenik som verksamma beståndsdelar.

Figur 2. Exempel på märkning som ska finnas enligt 9 kap. 36 § Kemikalieinspektionens föreskrifter 1998:8. NTR står för Nordiska Träskyddsrådet som godkänner olika träskyddsbehandlingar för virket inom resp. träskyddsklass (se tabell 1).

Skyldigheter hos handelspersonal

Kunskapskrav

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap, som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning, för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet, enligt 2 § 2 kap. miljöbalken.

Det är med andra ord butiksinnehavarens skyldighet att skaffa sig kunskap dels om vilka regler som berör verksamheten, dels om de varor man säljer. På så sätt kan butiksinnehavaren informera kunden och felanvändning undviks i möjligaste mån.

Försiktighetsprincipen

Enligt 3 § 2 kap. miljöbalken skall alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall bästa möjliga teknik användas vid yrkesmässig verksamhet.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Utbytesprincipen

Enligt 6 § 2 kap. miljöbalken skall alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism.

Tillverkaren skall byta ut produkter med innehåll av kemikalier som kan misstänkas vara farliga. Man bör därför sträva efter att inte sälja produkter som innehåller farliga ämnen när det finns alternativ.

PROJEKTETS UPPLÄGGNING

Organisation

Inom ramen för samordnad kemikalietillsyn i Skåne län tillsattes hösten år 2000 en arbetsgrupp för att arbeta fram informations- och arbetsmaterial. I arbetsgruppen ingick Amelita Charpentier, Miljöförvaltningen Höganäs, Helena Holmgren, Miljökontoret Hässleholm, Rune Brandt, Miljökontoret Hörby kommun, samt Stefan Fahlstedt, Miljökontoret Helsingborg, (projektledare).

Tillsynspaket

För att underlätta kommunernas arbete har projektgruppen, med utgångspunkt från erfarenheterna av tidigare länsomfattande projekt, tagit fram checklistor m m för vilka uppgifter som skall finnas med i inspektionsrapporten eller i eventuella förelägganden.

Projektet bestod av två delar:

- Tillsyn av de som överlåter träskyddsbehandlat virke.
- Information som riktar sig till användare av virket.

Inför tillsynsprojektet arbetade arbetsgruppen fram följande material:

- Projektbeskrivning (se bilaga 2)
- Informationsmaterial till försäljningsställen
- Lagtext i klartext
- Informationsmaterial till användare
- Checklista vid inspektion
- Mall för inspektionsrapport
- Mall för handläggning av åtalsanmälan
- Mall för handläggning av miljöstraffavgift
- Blankett för sammanställning av resultat

Efter utskicket av tillsynspaketet i digital (via e-post) form har Länsstyrelsen tagit fram en särskild internetsida, <http://www.m.lst.se/miljo/miljoohalsa/kemproj.htm>, innehållande alla delar av tillsynspaketet och övrig information kring projektet.

Informationsinsatser

Inför kampanjstarten i mars 2001 anordnades av projektgruppen i samverkan med Länsstyrelsen ett seminarium för samtliga kommuner och andra intresserade för att diskutera projektets genomförande samt ställa frågor till inbjudna gäster bl a från Kemikalieinspektionen.

Efter seminariet skickades Kemikalieinspektionens informationsbroschyr ”Tänk på miljön – välj rätt virke” till samtliga 33 kommuner. Totalt skickades 3000 exemplar.

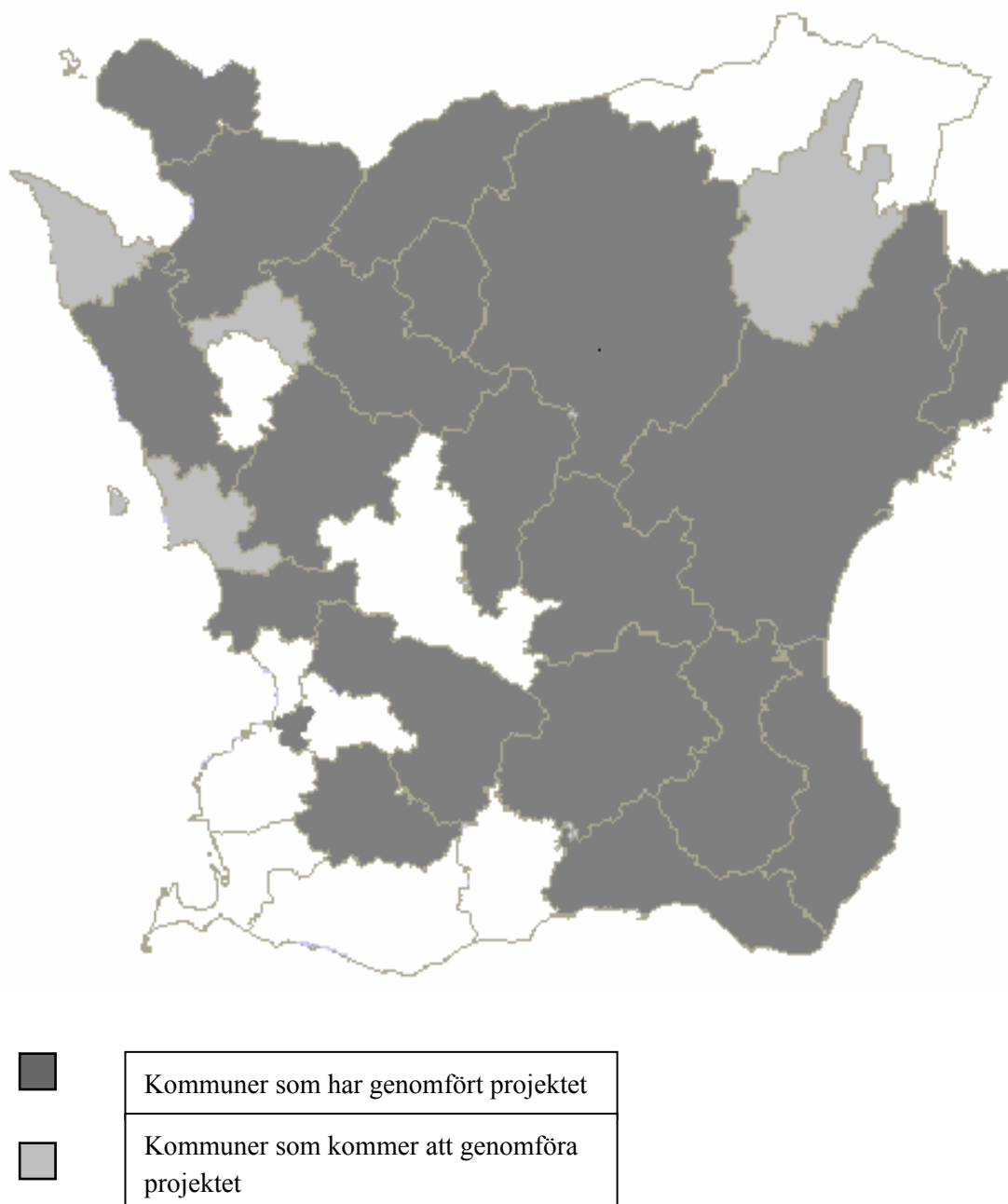
I december 2001 inbjöds kommunerna av Länsstyrelsen och branschorganisationen till en uppföljningsträff för att byta erfarenheter från det genomförda projektet samt diskutera den korrekta utformningen av märkningsetiketter.

GENOMFÖRANDE OCH RESULTAT

Under år 2001 har miljöinspektörer från 20 av länets 33 miljökontor eller motsvarande tillsammans besökt 76 försäljningsställen av träskyddsbehandlat virke såsom byggvaruhus, stormarknader, trävaruhandeln m fl. Fyra kommuner har meddelat att de kommer att genomföra projektet.

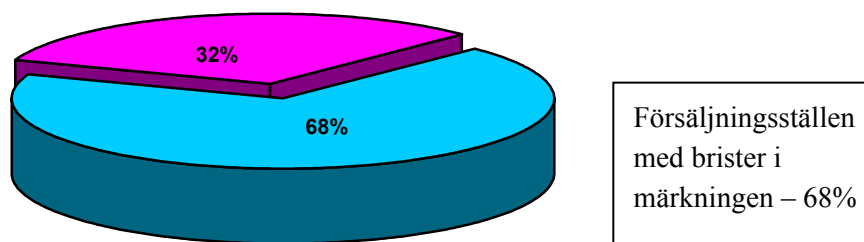
Figur 3: 20 av länets 33 kommuner har genomfört träskyddsprojektet. Ytterligare 4 kommuner planerar att genomföra projektet.

Nedan följer en resultatsammanställning av statistikuppgifter som har rapporterats av kommunerna.

Statistik - Virke

		Antal
A	Antal besökta försäljningsställen.	76
B	Antal besökta försäljningsställen som säljer virke behandlat med krom eller arsenik.	51
C	Antal besökta försäljningsställen som säljer virke behandlat med kreosot.	2
D	Antal besökta försäljningsställen som säljer virke behandlat med andra bekämpningsmedel.	59
E	Antal försäljningsställen med brister i märkning.	52
F	Antal försäljningsställen med brister vid förvaring.	44
G	Antal försäljningsställen som blivit föremål för föreläggande.	14
H	Antal försäljningsställen som blivit föremål för ”råd om åtgärd”.	41
I	Antal försäljningsställen som blivit föremål för åtalsanmälan.	5
J	Antal försäljningsställen som blivit föremål för miljösanktionsavgift.	7
K	Antal försäljningsställen som efter tillsyn förbättrat märkning	25*
L	Antal försäljningsställen som efter tillsyn förbättrat förvaringsplats	10*
M	Antal försäljningsställen som tillhandahållit alternativ till träskyddsbehandlat virke.	27

* i de fall uppföljningen har skett

Figur 4: Antal försäljningsställen med brister i märkningen i relation till alla kontrollerade försäljningsställen.

Statistik – Träskyddsbehandlade snickerivaror

		Antal
N	Antal försäljningsställen med träskyddsbehandlade snickerivaror, exempelvis staket.	56
O	Hur många av dessa har produktinformation?	46
P	Hur många har produktinformation som är utförd i enlighet med § 36?	39

Uppföljning och tidsåtgång

		Antal
Q	Antal butiker som har återbesökts efter anmärkningar/stora brister	29
R	Antal butiker som ännu ej återbesökts men som bör återbesökas	36
S	Tidsåtgång för projektet, ca personarbetsdagar	78*

* svar från 17 kommuner

Sammanställning av miljöinspektörernas synpunkter mm

Nedan följer de flesta av miljöinspektörernas kommentarer till resultatet:

Beskriv de brister som fanns i informationsmaterialet:

Information fanns på virket, men inte på anslag.

Informationsbladens utformning är korrekta. Bladen finns alltid tillgängliga i kassorna, men inte alltid vid varorna.

Informationen om virket var bra. Information saknades för en del snickeriprodukter eller så fanns den inte alltid på rätt ställe

Brister främst vad gäller information enligt 32§ om användarens ansvar.

Information främst om alternativ till tryckimpregnerat virke, den kunde dock varit lite mer allsidig.

Märkning saknades vid försäljning av obuntat virke

Information fanns ej på anslag vid virket. Informationsblad till kund saknades.

Informationsmaterialet var bra.

Det informationsmaterial som fanns uppfyllde kraven, däremot saknades märkning vid alla lösvirkestackar.

Vid ett försäljningsstället saknades information enligt §§ 36-38

Vid ett ställe saknades delvis information vid lösvirke. Är åtgärdat.

All märkning och information saknade begränsningar i användning enligt 32 § om produktval. Många saknade infoblad som kunde lämnas till kund. Ett företag har gjort egna informationsblad med de uppfyllde inte kraven, utan var ren reklam.

Information om användarens ansvar (32§) saknas i samtliga fall. Information om begränsningar anges ofta som vad virket är lämpligt för ex "Användningsområde – virke i kontakt med mark eller vatten" alltså inte att all annan användning är förbjuden. För virke som ej är behandlat med Cr eller As anges ofta att virket får användas utan restriktioner, alltså utan att informera om användarens skyldighet att överväga behovet.

Hur förvaras virket?

I ena fallet på mark olämpligt nära vattendrag. Det har nu flyttats till plats under tak. I andra fallet på hårdgjord yta, där tak håller på att byggas.

På hårdgjord yta i byggnad. Under tak med få undantag. Undantagen är när virket är på väg någonstans - ut till kund eller in till lagret

---

Främst ute såsom "Extra lager" när man inte fick plats inne.

Under tak, på ställningar med tak samt under presenning.

Sex av åtta ställen förvarade virket helt eller delvis utan tak vid första besöket. Fyra ställen planerar att bygga tak eller flytta in virket i befintliga lokaler

---

Vid två försäljningsställen förvaras det mesta inom hus. Vid två förvaras allt utomhus under bar himmel.

Där det förvaras utan tak förvaras det ofta även på genomsläpplig mark.

Lösvirket förvarades under tak medan snickerivarorna oftast stod utomhus

---

Alla ställena i kommunen förvarar virket permanent under tak. En återförsäljare hade dock tillfällig förvaring av staketstolpar utanför tak.

Virket förvarades till större delar utomhus. Detta kommer att åtgärdas och följas upp av miljöavdelningen.

Utomhus och utan tak i de flesta fall.

Under tak, förutom stolpar .

I huvudsak tillfredsställande. Ett företag har öppen ej takförsedd lagerplats.

I ett fall under tak, utomhus. I ett fall inomhus men lager även ute, utan nederbördsskydd. I två fall utomhus utan nederbördsskydd.

Vilka leverantörer av träskyddsbehandlat virke påträffades?

STAR (Nässjö), KENEB (Tollarp), PLUS A/S, Hjorten 's träterminal(Erik Hjorts Trävaru AB) JABO, N.P. Nilssons Trävaru AB i Grevie, Varberg Timber, Euro Imp. i Åstorp, Torsåsverken i Tårsås, Bitus i Nybro, Euro Imp. i Åstorp, Fyrås Trä och Impr. AB i Hammardal, Anneberga sågen Grene Sverige AB i Eslöv, Svenska Slipers AB, Derome Byggvaror AB i Veddinge

---

Allmän kommentar till resultatet (företagens intresse och kunskaper rörande reglerna, förmåga att följa reglerna, skillnad mellan olika kedjor med mera):

Det fanns både intresse, kunskap, och förmåga att följa reglerna

---

Informationen hade förbättrats på alla försäljningsställen inför den uppföljande inspektionen. Det fanns en tendens: Ju större försäljningsvolym desto större intresse från försäljarna

---

Dålig kunskap om förvaring. Märkning hade de tagit till sig, men ej kollat om leverantörens "lappar" var korrekta, det förutsatte de.

De företag som hade försäljning av virke och byggmaterial i allmänhet hade större kunskaper om träimpregnerat virke.

Bestämmelser kring produktinformation för färdiga snickerivaror bör förtydligas.

Hos butiker som skall miljöcertifieras finns intresse för att följa reglerna.

Kunskapsnivån beträffande kemikalielagstiftningen över lag är låg inom branschen och uppföljande tillsyn bör utföras.

Saknades kunskap om exakta regler avseende märkning

Stor okunskap om gällande reglerna, svalt intresse

De företag som fick leveranser från Hjortens hade goda kunskaper

---

Bra resultat i Tomelilla kommun. Återförsäljarna har bra kunskap rörande reglerna.

Samtliga företag har haft en positiv inställning till projektet och vill åtgärda sina brister. Man är också medveten om vilka krav som finns beträffande informationen, men inte beträffande förvaringen.

Överlag var kunskapsnivån skrämmande låg hos försäljarna. En del viste inte om de sålde A eller AB virke. Vi blev dock positivt bemötta hos alla då man uppskattade kontrollen och hjälpen.

Bra intresse och försäljarna tar till sig reglerna. En byggmarknad med Miljöcertifiering hade fått leverantören att märka varje plank med virkestyp. Ströläkten returnerades till leverantören.

Två företag har själva aktivt arbetat in rätt information och följer reglerna på alla områden. De har dock ingen produktvalsinformation eller annat sortiment som rekommenderas som alternativ vara.

Företagen börjar bli intresserade men inga initiativ tas utöver den information leverantörerna förser dem med.

Eventuella synpunkter på lagstiftningen. Brister den i någon punkt?

En försäljare tyckte att reglerna för användning av träskyddsbehandlat virke saknade förankring i verkligheten

---

Det finns inget specifikt lagrum för kravet att förvara virke/snickeriprodukter under tak. Man tvingas hänvisa till försiktighetsprincipen. Därför blir det lätt i stället ett "bör".

Lite rörig. Tanklösa miljöstraffavgifter.

Stora oklarheter beträffande krav för snickerivaror.

Det är svårt att bevisa överlåtelse, att saluföra träskyddsbehandlat virke utan märkning borde innebära sanktionsavgift.

Att man enligt förordningen om MSA måste kunna visa att överlåtelse skett för att döma ut MSA. Ofta är det ju uppenbart att överlåtelse skett, men man kan inte bevisa det.

Borde vara tydligare angående lagring utomhus.

Utformningen av miljöskänkionsavgiften gör att den till intet förklarar sig själv. Omodern utformning av 98:8 exempelvis används inte tryckimpregnerat virke längre vid inbyggnad på betongplattor, bjälkalag med mera, och är klart olämpligt som byggnadsmaterial där. Träskyddsbehandlade produkter har kommit till marknaden efter det att 90:10 utformades. Då träskyddsbehandlade produkter är behandlat med samma bekämpningsmedel som virke samt att de har en stor spridning i hemträdgårdar bör virkesbestämmelserna utvidgas så att även dessa produkter ryms inom tillämpningsområdet. Tillämpningsområdet är för övrigt oklart, Virke anges i tillämpningsområdet men senare i 34 § anges järnvägssyll eller rundvirke till linjebyggnad eller marina anläggningar. I detta fall anges ledningsstolpar och järnvägssyallar – slipers – som virke. Detta är en oklar gränsdragning dessa båda sistnämnda skulle även kunna vara en produkt liksom de träskyddsbehandlade staketen vilka faller utanför. Ca 40 000 stängselstolpar behandlas varje år, ofta med CCA, är dessa virke eller produkt? Allmänna råd från 91 bör aktualiseras.

Har ni utfört någon annan åtgärd i projektet än tillsyn av överlåtare? Beskriv gärna!

Skickat info till samtliga försäljare och användare som vi kunnat komma på. Även pratat med några eller gjort besök.

En snabb kontroll av kommunens lekplatser, för att kontrollera att de ej hade sandlådor etc av kreosotbehandlat trä.

Tillsynspaketet var bra och nyttigt, speciellt för mig som nybörjare.

Information till kommunens tekniska sektor - utskick av det info material som ingick i tillsynspaketet.

Informationsmaterial (totalt 240 broschyrer) har skickats till tänkbara användare av impregnerat virke, bl a tekniska förvaltningen, fastighetsägare, byggentreprenörer, hyresgästföreningen m fl. Informationen har dessutom gått ut via lokal tidning och radio.

Informationsmaterial till användare skickades ut till bostadsrättsföreningar, 40 daghem, förskolor och kooperativ

---

Nej, vi hann inte igång i våras med informationsdelen och tänkte avvakta till 2002. Skall då skicka ut information till daghem/förskolor, kommunens tekniska förvaltning och ev. försöka nå ut till allmänheten genom annons/artikel i lokalpressen.

Påpekat besiktningskrav för oljecisterner och diskuterat invallning och ev. påkörningsskydd för dessa. Inspekterat bekämpningsmedelsförvaring i förekommande fall.

Information i mindre skala genom att exponera aktuella broschyrer i miljöavdelningens bokhylla.

Vi kommer troligtvis att genomföra någon form av informationskampanj riktad mot kommunens större användare nästa år. Mycket information till användare finns utlagt på vår hemsida.

Nej.

Tillsyn vid ett företag som både tryckimpregnerar och säljer direkt till kund.

Vi har skickat information till förskolor som drivs i alternativ regi (36 st) och svarat på frågor och utfört besök i samband med detta. Skickat samma information till bostadsrättsföreningar knutna till Riksbyggen och HSB (68 st). Infört artikel i "Villatidningen" samt i HD angående marknadsföring av träskyddsbehandlat.

Synpunkter på projektets uppläggning och vägledning från arbetsgruppen. (Vad var bra, mindre bra, vad kunde ha gjorts bättre, har något förbigåtts).

Allt var bra, utom att vi hade problem att hämta hem vissa mallar i paketet

---

Projektets uppläggning är mycket bra, med tillsynspaket och ett seminarium i början. Ett seminarium efter projektets slut är önskvärt för att få ett utbyte av erfarenheter

---

Uppfattade materialet som bra och relativt komplett.

Bra upplägg, bra vägledning! Materialet har varit så bra att man inte känner behov av ytterligare vägledning.

Mycket bra projekt! Tidsåtgången blir minimal tack vare färdiga tillsynsprotokoll. Sammanställningen av lagtext och regler gjorde det också lätt att jobba.

Mycket bra upplägg. Mallarna för oss handläggare uppskattas speciellt. "Lagtext i klartext" uppskattad av företagen.

Bra inspektionsunderlag.

Inledande seminarium med branschfolk och kemikalieinspektionen var mycket bra arrangerat och dessutom väl avvägt i tid o s v. Utsänt material OK.

Övriga synpunkter:

Tack för hjälpen

Jag märkte ingen svaghet mot att åtgärda eventuella brister utan mer att företagen tacksamt tog emot informationen.

Överlåtelse hur bevisas detta? Svårt. Synd att det är så dyrt med alternativa material. Försäljaren har en viktig roll vad gäller upplysningskyldigheten.

Mindre bra system att ha papperslappsmärkning på buntarna. Eftersom byggvaruhus m m är "oömma" arbetsplatser faller papperslapparna lätt bort.

DISKUSSION OCH SLUTSATSER

Projektet var i första hand inriktat på enskilda försäljare av träskyddsbehandlat virke men även på spridning av information till olika användare av virket, både kommunala och privata. Varje kommun fick avgöra själv att utifrån sina egna resurser och behov välja ut antal och typ av försäljningsställen. Generellt skulle de försäljningsställen som vänder sig direkt till konsumenter väljas och inspekteras.

Av de inkomna uppgifterna framgår att företagens intresse och kunskaper har varit varierande. I flertalet fall är återförsäljarna medvetna om gällande föreskrifter och har viljan att försöka följa dem, även om intentionerna inte ännu uppfyllts helt. Kunskapen om bestämmelserna för färdiga snickerivaror var dock på flera ställen bristfällig.

Den brist som fanns i det informationsmaterial återförsäljarna hade var att information saknades om de begränsningar i användningen som enligt 32§ (KIFS (1998:8) 9 kap.) gäller för virket, dvs *”Den som använder träskyddsbehandlat virke skall noga överväga behovet samt vid konstruktion och virkesval se till att användningen leder till så liten belastning på hälsa och miljö som möjligt”*. Informationen bestod i övervägande antal fall av det material som virkesleverantörerna tillhandahåller. I vissa fall har återförsäljarna kontaktat leverantören för att påpeka dessa brister.

Vanliga brister gällande märkningen har varit att skyltningen inte varit tillräckligt tydlig. Efter återbesöken har dock i förekommande fall märkningen förtydligats. En sammanställning över brister som har uppmärksammats av kommunerna framgår av bilaga 1.

Till följd av projektet var många inspektörer eniga om att Kemikalieinspektionens föreskrifter avseende reglerna för träskyddsbehandlat virke måste förtydligas, bl a beträffande snickerivaror. Förordningen om miljöskattavgifter bör ändras för att utesluta tveksamheter avseende bevisbördan (överlåtelse och saluhållande är inte samma sak).

Svenska träskyddsföreningen, träbranschens egen förening, har vid kontakter med Länsstyrelsen och projektgruppen visat stort intresse för frågorna och har tagit fram en hel del material som tillhandahålles företagen, framför allt angående tryckimpregnerat trä.

Hur går vi vidare? De brister som har uppmärksammats hos försäljarna i detta projekt bör vidareförmedlas till tillverkarna eller leverantörerna som i sin tur rekommenderas att informera sina återförsäljare. Eftersom träskyddsbehandlat virke säljs i hela landet kan tillsynen därmed få återverkningar i andra delar av landet. Polisanmälningarna bör följas upp.

Slutsatser

För att undvika riskerna med användning av träskyddsbehandlat virke är det av stor betydelse att försäljaren upplyser användaren om vilka ämnen som ingår i virket samt vilka eventuella skyddsåtgärder som ska vidtas för att undvika skador. Det är med andra ord viktigt att virket är märkt på rätt sätt och att korrekt produktinformation finns tillgänglig om märkningen (på virket) inte är möjlig.

Resultatet av projektet i sig är inte överraskande då tillsynen över försäljningsledet för träskyddsbehandlat virke har varit sparsam i de flesta av kommunerna. Träskyddsprojektet har dock visat sig vara väl motiverat att genomföra då flera brister har uppmärksamats.

Det är av största vikt att försäljarna gör regelbundna internkontroller av sitt produktutbud i samverkan med leverantörer. Försäljarna av träskyddsbehandlat virke måste också inse att det är också de, och inte bara leverantörerna, som bär ansvaret för att överlåta kemiska produkter i överensstämmelse med gällande lagstiftning.

Kunskaperna om reglerna för träskyddsbehandlat virke hos försäljarna är allmänt bristfälliga i hela länet. Försäljarna är skyldiga att kontinuerligt inhämta den kunskap som behövs för att skydda människa och miljö mot skada enligt miljöbalken. Om denna skyldighet inte efterlevs har tillsynsmyndigheten möjlighet att ställa krav på att försäljaren skaffar sig sådan kunskap, med stöd av 2 § 2 kap miljöbalken. För små enskilda försäljningsställen kan det vara svårt veta var de ska vända sig för att inhämta information.

Sammanfattningsvis kan sägas att syfte med projektet uppnåtts. Träskyddsprojektet har bidragit till att öka återförsäljarnas kunskaper och medvetenhet om lagstiftningen kring träskyddsbehandlat virke och därmed även tydligheten i den information användaren erhåller hos återförsäljaren. Troligtvis har tillsynsbesöken medfört att även branschen har ökat sitt intresse för dessa frågor.

REFERENSER

---

1. Kemikalieinspektionen, *Bygga för att förebygga*, 1999.
2. Kemikalieinspektionen, *RÅD och TIPS för tillsyn av kemikaliehanteringen – Träskyddsbehandlat virke*, 1999.
3. Kemikalieinspektionen, *Tänk på miljön – välj rätt virke och träskydd*, 2001.
4. Ohlsson C-G. *PM om risk för arsenikförgiftning på lekplatser*, Yrkes- och miljömedicin i Örebro, 1996.
5. Keml:s rapportserie 3/98. Arsenic in wood preservatives. Exemption Substances Project. April 1998.

BILAGA 1 - SAMMANSTÄLLNING AV SAMTLIGA SVAR AVSEENDE STATISTIKUPPGIFTER

	Resultatsammanställning – Förklarande text: A – S se sid 13 och 14																		
Kommun	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
Bromölla	2	2	0	1	2	1	2	0	0	0	2	1	1	1	1	1	2	0	2
Burlöv	3	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2	3	2	1	0	1	5
Båstad	3	0	0	3	3	3	0	3	0	0	3	3	3	6	6	5	6	0	7
Helsingborg	4	3	0	4	4	3	3	1	1	0?	?	1	3	2	0	0	0	12	8
Hörby	2	2	0	2	2	2	0	2	0	0?	?	0	4	3	2	0	0	4	3
Höör	3	1	1	3	1	3	0	0	1	1	0	0	1	2	1	1	0	2	5
Hässleholm	4	4	1	3	1	1	0	1	0	0	0	0	0	2	2	2	0	1	3
Klippan	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	5	0	0	3
Kristianstad	8	5	0	8	8	6	0	8	0	0	6	1	7	8	7	7	8	0?	
Kävlinge	4	4	0	4	3	4	3	3	0	0	0	0	0	4	4	4	3	1?	
Lund	7	2	0	6	6?		0	7	0	2	4	0	0	3	1	0	0	7?	
Perstorp	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0?	?	0	1	1	1?		1	2	
Simrishamn	2	2	0	2	2	2	0	2	0	0?	?	0	2	2	0	0	0	2	3
Sjöbo	5	3	0	5	5	5	1	4	0	0	4	4	3	2	0	0	4	1	10
Svalöv	4?	?	?		3	4	0	4	0	0	0	0	0	3	2	2	1	0?	
Svedala	2?	?	?		2	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	5
Tomelilla	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	3	3	0	0	10
Ystad	3	3	0	3	1	3	0	3	0	0	1	1	2	3	3	3	0	3	5
Ängelholm	6	6	0	6	6	6	4	2	3	3	4?		1	3	3	0	4	0	6
Örkelljunga	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	0	1	1
SUMMA	76	51	2	59	52	44	14	41	5	7	25	10	27	56	46	39	29	36	78

”?” – uppgift saknas

BILAGA 2 - PROJEKTBESKRIVNING

Kontroll av försäljning av träskyddsbehandlat virke, inkl. information till användare av virket.

BAKGRUND

Sedan många år tillbaka räknas träskyddsmedel, bl a CCA-medel (koppars/krom/arsenik), som bekämpningsmedel och ska vara registrerade hos Kemikalieinspektionen för att få användas. Användaren är enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter skyldig att noga överväga behovet av träskydd. Att sälja träskyddsbehandlat och buntat virke utan att märka det med föreskriven information eller sälja träskyddsbehandlat virke utan att informera om begränsningar i användningen är förbjudet och belagt med en miljöstraffavgift. Det föreligger ett stort behov av att:

- Undersöka hanteringen av träskyddsbehandlat virke och vid behov ställa krav på åtgärder.
- Informera användare om de begränsningar i användningen som gäller för träskyddsbehandlat virke.
- Rikta information till de som ansvarar för sandlådor och övrig lekutrustning exempelvis kommunens parkförvaltning eller liknande.

MÅL/SYFTE

För att minska användningen av arsenik, krom och kreosot är det **viktigt att förändra konsumtionsmönstret**. Därför måste reglerna för användningen av träskyddsbehandlat virke nå fram till konsumenten.

PROJEKTPLANERING

Framtagande av underlagsmaterial hösten 2000.

Tillsynspaket skickas ut till kommunerna januari 2001.

Projektstart - mars/april 2001

Delredovisning/Avstämning – länsträff för kemikalietillsyn, maj 2001

Slutredovisning - till Länsstyrelsen, via arbetsgruppen, senast den 31 oktober 2001

PROJEKTGENOMFÖRANDE

- Genomgång av gällande lagstiftning samt kartläggning och urval av försäljningsställen. Sammanställning av lagstiftning skickas ut i tillsynspaket.
- Pressrelease med syfte att bl a sprida information i konsumentledet. Utkast till pressrelease arbetas fram av projektgruppen.
- Utskick av informationsbrev till försäljningsställen och lokala snickare. Erbjudande om informationsträff för dessa. Informationsmaterial skickas ut i tillsynspaket.
- Inspektionsbesök på försäljningsställen med användning av checklista. Checklista skickas ut i tillsynspaket.
- Samråd med Tekniska förvaltningen/Gatukontoret och eventuellt daghem och bostadsrättsföreningar avseende bl a identifiering av virket i lekutrustning.
- Handläggning av ärenden. Exempelskrivelser för inspektionsrapporter, MSA och åtal skickas ut i tillsynspaket.
- Sammanställning av resultatet enligt blankett från Länsstyrelsen

Kontaktperson för projektet är projektledare Stefan Fahlstedt, 042-10 78 33

Rapportserien Skåne i utveckling
ISSN 1402-3393

- 2002:1 Skog och trädmiljöer längs nedre Helgeån i Kristianstads Vattenrike. *Miljöenheten*
- 2002:2 Öppen vård i utveckling, stadsbidrag fördelade under år 2001.
Samhällsbyggnadsenheten
- 2002:3 Organiska miljögifter i marin biota i Skåne län – en sammanställning och utvärdering
1992-2000. *Miljöenheten*
- 2002:4 Översyn av Hallandsås nordsluttningar –biologiskt värdefulla områden. *Miljöenheten*
- 2002:5 Slam i Skåne län – kvalitet, hantering och debatt. *Miljöenheten*
- 2002:6 Årsrapport 2001 – Socialtjänsten i Skåne län. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 2002:7 Övervakning av fladdermöss i Skåne – rapport för 2001. *Miljöenheten*
- 2002:8 Växtnäringsförluster från jordbruksmark i Skåne och Blekinge – årsredovisning
1999/2000. *Miljöenheten*
- 2002:9 Växtnäringsförluster från jordbruksmark i Skåne och Blekinge – årsredovisning
2000/2001. *Miljöenheten*
- 2002:10 Analys av hur luftmiljön i Skåne påverkas om Barsebäcksverket ersätts av fossilbaserad
elproduktion på Själland. *Miljöenheten*
- 2002:11 Övervakning av kustnära sanddynor – litteraturstudier och förslag till
övervakningsprogram. *Miljöenheten*
- 2002:12 Kontroll av försäljning av kosmetika och hygieniska produkter i Skåne län.
Miljöenheten
- 2002:13 Kontroll av försäljning av träskyddsbehandlat virke i Skåne län. *Miljöenheten*

Östra Boulevarden 62 A, 291 86 Kristianstad
Kungsgatan 13, 205 15 Malmö
Tel 044/040-25 20 00, Fax 044/040-25 21 10
Epost lansstyrelsen@m.lst.se
www.m.lst.se

www.m.lst.se